

Dosarul nr. 3ra-717/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. S. Vasilache)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

ÎNCHEIERE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Larisa Moscal și Ivan Moscal, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Larisa Moscal și Ivan Moscal împotriva Societății pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău”, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorului cu privire la obligarea încheierii contractului, încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Larisa Moscal, Ivan Moscal și a fost menținută hotărârea din 2 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 26 martie 2018, Larisa Moscal și Ivan Moscal a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău”, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorului cu privire la obligarea încheierii contractului, încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, locuiesc în mun. Chișinău, la diferite adrese, unde folosesc serviciile Societății pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău”, achitând regulat plata pentru serviciile de apă utilizată.

Au invocat prevederile Hotărârii Guvernului nr. 337-1995 și 634 din 5 iulie 2000, care notează că, au fost alocați bani pentru instalarea contoarelor în apartamente, însă la acel moment la ei nu au ajuns cu instalarea.

Au menționat că întrucât pârâtul le-a răspuns că nu are bani și așteaptă să primească de la Ministerul Economiei contractul-model, au cerut prin intermediul instanței de judecată să le fie despăgubite cheltuielile pentru contor și să fie încheiat contractul. Prin hotărârea din 24 octombrie 2014 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău a fost admisă cererea de chemare în judecată și s-a obligat Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău” la încheierea contractului și instalarea contoarelor la locul de consum solicitat.

Au susținut că, la moment au trecut cu traiul într-un apartament nr. 13 din bloc nou, situat în mun. Chișinău, xxxxx, care este dat în exploatare. Ca proprietari ai apartamentului dat, se confruntă din nou cu aceleași probleme referitor la încheierea contractului și luarea la evidență a contorului.

Au explicat că Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău” acționează contrar prevederilor art. 669 din Codul civil, or, aceasta are obligația de a contracta dacă deține o poziție dominată pe piață în acest domeniu și nu are dreptul să impună motive netemeinice, condiții disproporționale.

În acest context, au mai invocat și prevederile art. 10 alin. (6), (7) din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorului, care stipulează expres că prestatorul este obligat să utilizeze mijloace de măsurare proprii, care pe parcurs le deservește. Iar, conform art. 6 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 191 din 19 februarie 2002, precum și potrivit pct. 1, anexa 10 din Regulamentul indicat, serviciile se prestează proprietarilor de apartamente în baza contractelor încheiate direct cu furnizorul de servicii.

Au specificat că, prin prisma normelor sus indicate, livrarea apei are loc numai în baza unui contract încheiat cu consumatorul, la cererea acestuia, care a fost înaintată la 29 ianuarie 2018 Societății pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău”, motiv din care ultima urma să încheie contractul exact așa cum a procedat la data de 18 mai 2016, la altă adresă a reclamantului.

Reclamantii au relatat că, prin răspunsul din 15 februarie 2018 Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău” i-a adus la cunoștință că cererea nu poate fi satisfăcută, aceasta fiind posibil după ce gestionarul blocului Societatea cu Răspundere Limitată „Prime House” va îndeplini anumite condiții, având în vedere că ultimii nu au gestionar de bloc, iar societatea menționată numai a construit blocul și relațiile au fost consumate.

Au mai adăugat și faptul că locatarii blocului au format o asociație în condominiu, însă până astăzi nu a fost înregistrată conform legislației.

În opinia reclamantilor, Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău” ilegal a refuzat încheierea contractului, încălcându-le astfel dreptul de a dobândi calitatea de consumatori.

Larisa Moscal și Ivan Moscal au precizat că fiind deja la o vârstă înaintată, prin crearea incomodităților de către Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău”, li s-au cauzat un prejudiciu atât material cât și moral. Prejudiciul moral îl apreciază în mărime de 50 000 de lei/fiecare, deoarece au fost nevoiți din nou să se adreseze în instanță pentru a-și apăra drepturile.

Reclamantii au solicitat obligarea pârâtului de a încheia contract, încasarea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea din 2 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă acțiunea depusă de către Larisa Moscal și Ivan Moscal, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Larisa Moscal, Ivan Moscal și s-a menținut hotărârea din 2 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut că încheierea contractelor individuale se va efectua doar cu respectarea obligatorie a condițiilor indicate în art. 29 alin. (4) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013.

Însă, în speță Larisa Moscal și Ivan Moscal nu au prezentat probe ce ar confirma că au întrunit condițiile tehnice de conectare a apartamentului la apeductul municipal sau actul de transmitere a rețelelor interne ale blocului din xxxxx, mun. Chișinău care aparține Societății cu Răspundere Limitată „Prime House” operatorului pentru exploatare, or, însuși reclamanții în cererea de chemare în judecată au indicat că blocul în cauză este o construcție nouă, care încă nu are înregistrat un gestionar al blocului locativ. Motiv pentru care și Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău” a respins cererea cu privire la încheierea contractului individual de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă, canalizare și restituirea costului contorului.

Totodată, instanțele de judecată au apreciat ca fiind neîntemeiat argumentul reclamanților precum că în temeiul art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă urma să se țină cont de hotărârea din 24 octombrie 2014 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău prin care cererea de chemare în judecată depusă de către Larisa și Ivan Moscal cu privire la încheierea contractului de alimentare cu apă și evacuare a apelor uzate și să instaleze contoare la locul de consum mun. Chișinău, str. Vasile Lupu 29, ap. 26 a fost admisă, or, în speța dedusă judecătii este vorba de un alt bloc locativ, care reprezintă o construcție nouă și care încă nu are înregistrat un gestionar al blocului locativ dat în vederea întrunirii condițiilor stabilite în art. 29 alin. (4) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

La data de 19 aprilie 2019, Larisa Moscal și Ivan Moscal au depus recurs, fiind completat prin suplimentul din 10 iunie 2019 împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului au invocat că, nu sunt de acord cu decizia instanței de apel din considerentele ce urmează.

Decizia trebuia să conțină circumstanțele cauzei constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluzia referitor la respingerea acțiunii, alte chestiuni ce au fost soluționate în cadrul judecării pricinii, legea materială și procedurală aplicată, argumentele în caz de respingere a unor probe. Însă, instanța de apel nu s-a condus de prevederile Hotărârii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție, ci doar s-a limitat la copierea dispozițiilor din Codul de procedură civilă și a conținutului hotărârii instanței de fond.

Au menționat că, instanțele de judecată nu s-au expus asupra recuzării judecătorului Veronica Negru care a examinat în privința lor acțiune analogică. De asemenea nu a făcut referire la toate hotărârile precedente din dosar.

Instanța de apel a concluzionat că dubiul judiciar a fost înlăturat și a constatat că argumentele apelanților sunt neîntemeiate, iar hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată, dar în procesul dat reclamanții s-au condus expres de Legea consumatorului, la care instanțele nu au reacționat.

Recurenții au solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin referința depusă la 18 mai 2019 Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău” a solicitat ca în temeiul art. 432, 433 din Codul de procedură civilă, recursul depus de către Larisa Moscal și Ivan Moscal să fie declarat inadmisibil.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede astfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 25 septembrie 2018.

Din materialele cauzei se denotă că recurenții au recepționat decizia instanței de apel la 20 februarie 2019 (100 verso -101).

Astfel, recursul declarat la data de 19 aprilie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Larisa Moscal și Ivan Moscal, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de către Larisa Moscal și Ivan Moscal, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Larisa Moscal și Ivan Moscal, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Larisa Moscal și Ivan Moscal, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu